

prima instanță: I. Țurcan
instanța de apel: D. Manole, A. Bostan și Șt. Niță

dosarul nr. 2rc-573/16

DECIZIE

15 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul:

Valeriu Doagă

Judecătorii:

Iuliana Oprea și Sveatoslav Moldovan

examinând recursul declarat de asociația proprietarilor de locuințe privatizate nr. 52/355, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de societatea pe acțiuni „Apă Canal Chișinău” împotriva asociației proprietarilor de locuințe privatizate nr. 52/355 cu privire la încasarea datoriilor și taxei de stat, împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2016, prin care s-a respins cererea de repunere a apelului în termen și s-a restituit cererea de apel depusă de asociația proprietarilor de locuințe privatizate nr. 52/355 ca fiind tardivă

c o n s t a t ă:

La 14 august 2014 societatea pe acțiuni „Apă Canal Chișinău” a depus cerere de chemare în judecată împotriva asociației proprietarilor de locuințe privatizate nr. 52/355 cu privire la încasarea datoriei pentru serviciile prestate de alimentare cu apă și evacuare a apelor uzate, încasarea taxei de stat.

În motivarea cererii de chemare în judecată societatea pe acțiuni „Apă Canal Chișinău” a indicat că în baza contractului încheiat cu asociația proprietarilor de locuințe privatizate nr. 52/355 prestează servicii de alimentare cu apă și evacuare a apelor uzate.

Asociația proprietarilor de locuințe privatizate nr. 52/355 nu a achitat plata pentru serviciile acordate începând luna august 2011 până în luna mai 2014, datoria constituind suma de 29 333,96 lei.

La 01 august 2014 a adresat asociației proprietarilor de locuințe privatizate nr. 52/355 somația nr. 11.5-08/2172, prin care a solicitat achitarea datoriei.

Cere societatea pe acțiuni „Apă Canal Chișinău” încasarea din contul asociației proprietarilor de locuințe privatizate nr. 52/355 a datoriei pentru serviciile prestate de alimentare cu apă și evacuare a apelor uzate în sumă de 29 333,96 lei și taxei de stat în mărime de 880,01 lei (f.d. 4).

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 21 noiembrie 2014 s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de societatea pe acțiuni „Apă Canal Chișinău”.

S-a încasat din contul asociației proprietarilor de locuințe privatizate nr. 52/355 în beneficiul societății pe acțiuni „Apă Canal Chișinău” datoria în sumă de 29 077,63 lei și taxa de stat în mărime de 880 lei, în total suma de 29 957,64 lei (f.d. 29; 32-33).

La 23 noiembrie 2015 asociația proprietarilor de locuințe privatizate nr. 52/355 a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 21 noiembrie 2014, solicitând admiterea acestuia, repunerea apelului în termen, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată (f.d. 36-37).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2016 s-a respins cererea de repunere în termen a apelului și s-a restituit apelul declarat de asociația proprietarilor de locuințe privatizate nr. 52/355 ca depus în afara termenului de declarare apelului (f.d. 54; 56).

La 03 martie 2016 asociația proprietarilor de locuințe privatizate nr. 52/355 a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2016, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii, repunerea apelului în termen și restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecată (f.d. 60-61).

În motivarea cererii de recurs asociația proprietarilor de locuințe privatizate nr. 52/355 a indicat că a aflat despre existența hotărârii contestate la 19 noiembrie 2015, când a primit încheierea executorului judecătoresc Nicolae Pașa.

La încheierea de intentare a procedurii de executare a fost anexat titlul executoriu emis în baza hotărârii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 21 noiembrie 2014.

Consideră că hotărîrea contestată este ilegală, deoarece pricina a fost examinată în lipsa participanților la proces.

Curtea de Apel Chișinău eronat a restituit apelul declarat ca fiind depus în afara termenului.

Nu a cunoscut despre hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 21 noiembrie 2014, deoarece prima instanță nu i-a comunicat data și locul ședinței de judecată.

Prin respingerea cererii de repunere a apelului în termen i s-a încălcat dreptul la un proces echitabil și la apărare.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Prin referința depusă la 13 iunie 2016 reprezentantul Cristina Hîncu în interesele societății pe acțiuni „Apă Canal Chișinău” a solicitat respingerea recursului ca neîntemeiat.

Studiind argumentele recursului în raport cu materialele pricinii și referinței depuse de reprezentantul Cristina Hîncu în interesele societății pe acțiuni „Apă Canal Chișinău”, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este depus în termen, neîntemeiat și urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate din următoarele motive.

În conformitate cu art. 425 Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea de respingere a cererii de repunere a apelului în termen și de restituire a apelului la 16 februarie 2016.

Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa părților copia încheierii din 16 februarie 2016 la 21 martie 2016 (f.d. 59).

Prin urmare, recursul declarat de asociația proprietarilor de locuințe privatizate nr. 52/355 la 03 martie 2016 împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2016 este depus în termen.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Judecând pricina în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a constatat că instanța de apel a aplicat și interpretat corect normele de drept procedural.

Din actele pricinii rezultă că prin hotărârea Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău din 21 noiembrie 2014 s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de societatea pe acțiuni „Apă Canal Chișinău”.

S-a încasat din contul asociației proprietarilor de locuințe privatizate nr. 52/355 în beneficiul societății pe acțiuni „Apă Canal Chișinău” datoria în sumă de 29 077,63 lei și taxei de stat în mărime de 880 lei, în total suma de 29 957,64 lei (f.d. 29; 32-33).

În ședința de judecată din 21 noiembrie 2014 reprezentantul asociației proprietarilor de locuințe privatizate nr. 52/355 nu a fost prezent (f.d. 87-89).

La 24 noiembrie 2014 Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău a expediat în adresa asociației proprietarilor de locuințe privatizate nr. 52/355 copia dispozitivului hotărârii din 21 noiembrie 2014 (f.d. 31).

La 23 noiembrie 2015 asociația proprietarilor de locuințe privatizate nr. 52/355 a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău din 21 noiembrie 2014, solicitând admiterea acestuia, repunerea apelului în termen, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată (f.d. 36).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2016 s-a respins cererea de repunere în termen a apelului și s-a restituit apelul declarat de asociația proprietarilor de locuințe privatizate nr. 52/355, ca depus în afara termenului de declarare apelului (f.d. 54; 56).

Argumentele invocate de asociația proprietarilor de locuințe privatizate nr. 52/355 în cererea de recurs nu au suport legal și nu constituie temei de casare a încheierii contestate din următoarele motive.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art. 111 alin. (1), (2) și (3) Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un

eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade.

Termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Contrar prevederilor art. 362 alin. (1) Codul de procedură civilă, asociația proprietarilor de locuințe privatizate nr. 52/355 a depus apel la 23 noiembrie 2015, după expirarea termenului de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii din 21 noiembrie 2014 (f.d. 36-37).

În conformitate cu art. 116 alin.(1) și (3) Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Nu servește temei de repunere a apelului în termen argumentul asociației proprietarilor de locuințe privatizate nr. 52/355 că nu a cunoscut despre existența hotărârii contestate și a aflat despre aceasta la 19 noiembrie 2015, când a primit încheierea executorului judecătoresc Nicolae Pașa.

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău a înștiințat asociația proprietarilor de locuințe privatizate nr. 52/355 despre examinarea pricinii la 03 noiembrie 2014, fapt confirmat prin avizul de recepție primit la 16 octombrie 2014 (f.d. 20-21).

Președintele asociației proprietarilor de locuințe privatizate nr. 52/355 Silvia Cheian a fost prezentă la ședința de judecată din 03 noiembrie 2014, solicitând amânarea acesteia pentru a face cunoștință cu materialele pricinii (f.d. 26).

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău a admis demersul și a amânat ședința de judecată din 03 noiembrie 2014 pentru 21 noiembrie 2014 ora 08:30 (f.d. 27).

Președintele asociației proprietarilor de locuințe privatizate nr. 52/355 Silvia Cheian a confirmat contra semnătură că cunoaște despre examinarea pricinii civile la 21 noiembrie 2014 (f.d.22).

În conformitate cu art.100 alin. (3) Codul de procedură civilă, în cazul amânării judecării cauzei, nu este necesară citarea participanților la proces prezenți la ședință. Participanții la proces care au fost citați și nu au participat la ședința de judecată la care a fost amânată judecarea cauzei vor putea invoca lipsa citării ulterioare numai în cazul în care vor demonstra că au fost în imposibilitatea de a cunoaște data judecării cauzei.

Așadar, în condițiile în care președintele asociației proprietarilor de locuințe privatizate nr. 52/355 Silvia Cheian a fost prezentă în ședința de judecată din 03 noiembrie 2014 și a confirmat contra semnătură că cunoaște despre examinarea pricinii la 21 noiembrie 2014, citarea repetată a acesteia nu era necesară.

Mai mult ca atât, asociația proprietarilor de locuințe privatizate nr. 52/355 a cunoscut despre existența datoriei formate în urma prestării serviciilor de alimentare cu apă și evacuare a apelor uzate, fapt confirmat prin somația primită

la 07 august 2014, prin care societatea pe acțiuni „Apă Canal Chișinău” a solicitat achitarea sumei datorate în mărime de 29 333,96 lei (f.d. 5).

În conformitate cu art. 56 alin. (3) Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Articolul 61 alin. (1) Codul de procedură civilă la fel prevede că părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauza Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

În conformitate cu art. 10 alin. (1) Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Asociația proprietarilor de locuințe privatizate nr. 52/355 nu a depus diligența necesară pentru a exercita calea apelului în conformitate cu prevederile legale și instanța de apel corect a respins cererea de repunere a apelului în termen restituind cererea de apel ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2016 este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În hotărârea Ponomaryov vs. Ucraina 3236/03 din 03 aprilie 2008, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că dacă termenul pentru introducerea unei căi ordinare de atac este reînnoit după un interval considerabil și pentru motive care nu par să fie foarte convingătoare, o asemenea decizie ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac. Curtea a admis că revine în primul rând instanțelor interne să decidă asupra repunerii în termenul de introducere a căii ordinare de atac, dar ele nu se bucură de o marjă de apreciere nelimitată. Instanțele sunt obligate să indice motivele pentru care au acceptat repunerea în termen. Un asemenea motiv ar putea fi, spre exemplu, necomunicarea hotărârii luate în proces de către autoritățile competente ale statului. Chiar și atunci, totuși, posibilitatea repunerii în termen nu ar fi nelimitată, dată fiind obligația părților de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoștință.

În cauzele Ceachir contra Moldovei din 15 ianuarie 2008 și Melnic contra Moldovei din 14 noiembrie 2006, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat

că prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat drepturile reclamanților la un proces echitabil.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2016 este întemeiată, iar argumentele invocate în cererea de recurs nu au suport legal, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea contestată.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de asociația proprietarilor de locuințe privatizate nr. 52/355.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de societatea pe acțiuni „Apă Canal Chișinău” împotriva asociației proprietarilor de locuințe privatizate nr. 52/355 cu privire la încasarea datoriilor și taxei de stat.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii

Președinte,
Judecătorul:

Valeriu Doagă

Judecătorii:

Iuliana Oprea

Sveatoslav Moldovan